

Sedem možnosti

Berlin, 6. julija. Kaj lahko napravijo sovražniki Osi v drugi polovici l. 1943? V Berlinu pravijo na to vprašanje, da je treba samo pogledati na zemljevid in vsakdo si bo dal brez težav pravi odgovor. Anglosasi imajo v sedanjem trenutku naslednjih sedem možnosti:

1. Izkrčanje na eni ali na več točkah dolge in čenovite norveške obale. To podjetje je zelo tvegano, ker se je ponesrečilo že enkrat, spomladi l. 1940, dasi je takrat podpirala britanski podvig še obstoječa norveška vojska. Takrat je bila tudi nemška sila še zelo majhna in popolnoma odrezana od svojih oporišč, sedaj pa so nemške posadke zelo jače in imajo na razpolago vse bogastvo države. Razen tega je nemško letalstvo skrbno na straži in bi onemogočilo vsako presenečenje in izkrčanje velikega obsega. Isto velja tudi za skrajni sever Evrope.

2. Izkrčanje na obali, ki jo Nemci imenujejo mokri trikotnik, to je v trikotniku med Skagerrakom, otokom Helgolandom ter otoki vzhodne Frizije. To bi bilo podjetje, ki bi pomenilo, da se je napadalec podal naravnost v levje žrelo, ker bi se izpostavil napadu od obeh strani zelo utrjenega področja. To bi bil pravi samomor.

3. Izkrčanje na francoski obali ob Rokavskem prelivu. To podjetje bi pospeševala majhna morská razdalja, ki bi jo bilo treba prevoziti in bi zaradi bližnjih oporišč omogočala lahko oskrbo ter pošiljanje pomoči izkrčanim četam. Ta rešitev bi bila v teoriji najboljša in najbolj logična. V resnici pa stvari stoji nekoliko drugače, kajti nemško poveljstvo je računalo z britanskim izkrčanjem na tem področju že od časa napada na Francijo in poslednji izid niti enega dneva utrjevala je ta dohod v Evropo in zgradilo nezavestne jez ter utrjeni sistem, kakršnega svet še ni videl. Žrtve, ki bi jih moral Anglosasi plačati pri tem poskusu, bi bile nedvomno strahotne. Majhen dokaz o tem je dal že primer napada na Dieppe. Tudi na ostalih delih francoske atlantske obale je Nemčija silovito utrčila svoje postojanke. Razen utrdb stoji tukaj dovoljne rezerve čet, vedno pripravljene, da se v množicah vržejo na ogrožene točke.

4. Izkrčanje Giraudovih in De Gaullovih čet v južni Franciji. Ta načrt, za katerega

se ogrevata zlasti oba francoska generala, je zelo všeč tudi Angležem, ker bi s tem prihranili mnogo svojih sil v najbolj kritičnem trenutku, toda v Berlinu zagotavljajo, da je tudi sredozemska francoska obala sedaj primerno urejena za obrambo. Vsak dan, ki poteče, še zboljšuje položaj osnih čet, ki jim je poverjena obramba tega področja.

5. Izkrčanje na eni ali na več točkah italijanske obale. V tem primeru bi šlo za več kakor za poskus vdora na evropsko celino. Ta napad bi pomenil v resnici ustvaritev pravcarke druge fronte. Moč osnih čet, osredotočenih na italijanskem polotoku, je namreč tako velika, da bi Anglosasi takoj naleteli na silen odpor. Vsak meter osvojenega ozemlja bi morali plačati s tako silnimi žrtvami, da bi bil napadalec izpostavljen velikim nevarnostim, ker bi se moral oskrbovati iz daljnih prekomorskih oporišč.

6. Izkrčanje na Balkanu. Za to misel se je vedno ogreval Churchill ne glede na slabe izkušnje na Galipoliju v prvi svetovni vojni. Churchill misli bržkone na So'um pozablja pa pri tem, da je današnji položaj bistveno drugačen kakor položaj jeseni l. 1916. Ves Balkan drže osne čete in čete osnih zaveznikov. Ne sme se nadalje pozabiti, da so l. 1941 maloštevilne nemške in italijanske divizije strle jugoslovansko in grško vojsko ter zapodile Angleže s polotoka in s Krete. Poleg tega so danes tudi egejske in jonske obale zelo utrjene. Kreta pa je izpremenjena v silovito obrambno postojanko.

7. Izkrčanje na enem izmed omenjenih odsekov, ki bi se izvršilo z istočasno sovjetsko ofenzivo. Med vsemi možnostmi je ta morda še najverjetnejša, toda sovjetski napad bi naletel na nepremostljive ovire nemških utrdb na vzhodni fronti, ki jih brani dvojna zasedba vojske, pripravljen obremen za obrambo in za napad.

Po mnenju berlinskih krogov imajo Anglosasi odprtih teh sedem možnosti. Te možnosti so realne niso pa zadostne, da bi prevrile sedanji položaj ter odločile usodo vojne proti Osi. Da bi pa bila slika popolna, bi morali preiskati tudi možnosti, ki jih imata Nemčija in Italija, s katerimi se Angleži prav nič ne bavijo. Ni pa dvoma, da bodo tudi te imele veliko vlogo pri razvoju dogodkov. (Corriere della Sera).

Sprememba v civilnem komisarjatu za kočevski okraj

Z odlokom današnjega dne je nadomestil Ekse. Visoki komisar dr. Sigorica Giovanni v funkciji civilnega komisarja za kočevski okraj in je poveril začasno zastopstvo v istem komisarjatu seniorju Prostovoljne milice za nacionalno varnost Ludoviku Maffei.

Slavnost v Redipuglii

Ob 12. obletnici smrti vojvode D'Aosta je bila te dni v Redipuglii na velikem vojaškem pokopališču spominska slavnost za pokojnikom. Poleg zastopnikov vojaških oblasti in predstavnikov stranke iz Monfalcone, Fogliana, Redipuglie in Ronchia je bil navzoč tudi Turinski grof. Med službo božjo je fašistički Bruna De Vito zapela »Schubertovo Ave Maria« in »Molitve«, ki jo je napisal mons. Massa za padle vojake. Po maši je imel general Gariboldi fašistični apel.

Tojo na obisku v Siamu in Singapuru

Bangkok, 5. jul. s. Predsednik japonske v.ade Tojo, ki se muhi na obisku v Tajju, je imel razgovor s predsednikom tajske vlade Phibunom. Po tem razgovoru je predsednik japonske vlade podal japonskim vojaškim šefom v Tajju poročilo o vojaškem položaju.

Tokio, 5. julija. s. Prvi minister Japonske je danes izjavil, da so razgovori s prvimi ministrom Tajja vodili do popolnega sporazuma o sodelovanju obeh narodov. Ob tej priliki je Tojo izrazil svojo hvalečnost in svoje občudovanje za tajski narod in prijateljska čustva prvega ministra Tajja v njegovi osebi.

Sonan, 5. jul. s. Za sprejem generala Toja se je danes Sonan zavl v pravo morje zastav vzhajajočega sonca. Ogromna množica, ki je vihela majhne japonske zastave, je prišla prvemu ministru Toju nasproti. Toja je sprejel maršal grof Terauki, vrhovni poveljnik japonskih oboroženih sil v južnih deželah, obenem z visokimi oficirji vojske in mornarice in civilnimi oblastni. Tojo se je zahvalil za pozdrave tisočev Japancev, Kitajcev, Malajcev in Indijcev ter se je nato podal v glavni stan japonskih oboroženih sil za južne dežele, kjer je sprejel poročila poveljnikov japonskih enit. Kasneje se je razgovarjal s Teraukim in je zvečer sprejel indijske kneze z okupiranih področij, ki so prišli v Sonan, da bi se poklonili prvemu japonskemu ministru.

Spremembe v rumunski vladi

Bukarešta, 5. jul. s. Namestu odstopivšega kmetijskega ministra Avreljana Pane je bil imenovan Jon Marian.

Bukarešta, 5. jul. s. Za državnega podtajnika v ministrstvu za delo je bil imenovan John Dimitrij Enescu.

Albanska zdravstvena komisija v Italiji

Brindisi, 5. jul. s. Pod vodstvom podpredsednika vrhovnega fašističnega sveta za Albanijo Vandela Koce je prispela semkaj albanska zdravstvena komisija, ki je prišla v Italijo, da preučijo organizacijo INFAL in njene bolnišnice. Komisija je odpotovala od tu v Rim.

Seja vrhovnega sveta španske mornarice

Madrid, 5. jul. s. Pod predsedstvom mornariškega ministra admirala Morena se je sestel vrhovni svet mornarice in so se seje udeležili vsi admirali in šefi pomorskih oddelkov.

Ogromne ameriške izgube

Berlin, 5. jul. s. Kakor se doznav iz pooblaščenega vira, je bilo od vstopa Zedinjenih držav v vojno pa do danes potopljenih skupno po zaslugi letalskih in pomorskih sil trojnega pakta 2754 angleško-ameriških parnikov s skupno 17 milijonov tonami. Razen tega je bilo poškodovanih na stotine ladij, ki so jih zadeli torpedi, bombe in mine in ki so bile nato izgubljene, tako da je skupno število ladij, ki so končale na dnu morja, nedvomno večje kot 3300.

Buenos Aires, 5. jul. s. Iz Washingtona se doznav, da je po uradnih poročilih v prvem letu operacij proti sovražniku v Evropi samo 8 ameriška letalska eskadra izgubila 3000 letalcev, ki so padli, bili ranjeni ali ujeti.

Stavkovno gibanje v Ameriki

Buenos Aires, 5. jul. s. Po poročilih iz Zedinjenih držav se stavka rudarjev povsod nadaljuje. V srednji Pensilvaniji, ki je žarišče gibanja proti ukazu predsednika Zidzake Johna Lewisa, naj se stavka konča, sta bila zaprta nadaljnja dva rudnika in v vsej zvezni državi stavka še vedno 37.000 rudarjev. V srednji Oklahomi se je stavka razširila na vse rudnike. Doznav, se nadalje, da se še vedno 80.000 rudarjev ni javilo na delo v rudnikih antracita.

Poravnaj čim prej zaustalo naročnino!

Gospodarstvo

Iz italijanske železarske industrije.

Kakor smo že kratko poročali, bo družba za financiranje italijanske težke industrije »Finsilere« (Società Finanziaria Siderurgica) v Rimu izplačala za preteklo leto nespremenjeno 6,5 % kosmatno dividendo. Družba »Finsilere«, ki pripada državnemu Zavodu za industrijsko obnovo (IRI), je lani pri glavnici 1800 milijonov lir zabeležila čisti dobiček 131,7 milijona lir. Po izvršenem zvišanju znašajo glavne stihir velikih železarskih družb, ki jih kontrolira »Finsilere«, kakor sledi: »Terni« 1500 milijonov lir, »Ilva« 1230 milijonov lir, »Siac« 500 milijonov lir in »Dalmine« 120 milijonov lir. Od usotenovitve do konca leta 1942. se je f. nanača družba »Finsilere« udeležila z zneskom 1023 milijonov lir pri povzajanju glavnice omenjenih stihir družb, z zneskom nadaljnjih 545 milijonov lir pa se je udeležila pri drugih kontroliranih družbah in pri financiranju v tekočem računu. Na obratni glavnici družbe »Finsilere« in po njej kontroliranih družb, je Zavod za industrijsko obnovo udeležen z 43 %. Zasebni kapital pa je na podjetjih, ki jih kontrolira družba Finsilere udeležen z glavnico 2,6 milijarde lir.

Iz trgovinskega in zadržnega registra. Pri tvrdki Salus d. d. v Ljubljani je bil izbrisan član upravnega sveta mr. ph. Ivan Koželj. — Pri Nabavni zadrugi mestnih uslužbencev v Ljubljani je bil izbrisan izredni komisar Rudolf Schauer, vpisani pa so bili člani upravnega odbora inž. Slavko Zajec, inženjer mestne elektrarne, Stanko Mihelič, mestni komisar, Ciril Stanič, mestni tehnik, Vlado Iglič, mestni knjigovodja, Marija Ryska, mestna pisarniška uradnica, Leopold Jezovšek, mestni poduradnik, Franc Por, uradnik Mestne hranilnice, Franc Resnik, mestni delavec in Ludvik Šefic, skladiščnik. — Pri Kreditni zadrugi trafikantov v Ljubljani so bili izbrisan član upravnega odbora Jernej Novak, Boris Lunder in Izabela Ahčinova, vpisani pa so bili Leopold Štrukelj, Franja Pečarjeva in Ivana Kmetičeva.

Kontrola žitnega pridelka in nove odkupne cene na Hrvaškem. Hrvaški ministarstvo za narodno gospodarstvo je te dni izdalo obsežno naredbo o mlavi žita, ki vsebuje predpise o oblastveni kontroli pri mlatanju žita. Upravna oblastva prve stopnje bodo takoj po objavi te naredbe popisala in zapečatila vse mlatnice na svojem področju. Pečati se bodo smeli odstraniti le v prisotnosti organa, ki bo nadzoroval mlatanje. Upravno oblastvo bo odredilo vrtni red mlave, in sicer tako, da bodo v posamezni vasi kmetje smeli mlati po določenem redu. Nadzorstvo pri mlatanju bodo vršili oblastveni nadzorniki s sodelovanjem predstavnikov ustanove za odkup žita. Po potrebi bodo nadzorstvo vršili tudi okrajni kmetijski referenti. Oni, ki imajo mlatinske stroje na električni ali motorni pogon, bodo morali dati te stroje na razpolago in bodo morali voditi poseben dnevnik mlave. Tako pri mlavi ali pa v roku, ki ga določi ustanova za odkup žita, bodo morali proizvajalci oddati one količine žita, ki jih določa naredba o oddaji žitnega pridelka. Hrvaška državna vlada je na seji l. julija sklepala o odkupni ceni za pšenično letošnjega pridelka. S seje je bilo izdano uradno sporočilo, ki pravi, da se glede na posledice, ki bi nastale v narodni proizvodnji, cena narodnemu kruhu in krušni moki ne bo povišala. Na drugi strani pa je bilo osvojenno načelo, da je treba proizvajalcem dati pravično odškodnino za oddani pridelki. K osnovni odkupni ceni 4,50 kun za kilogram pšenice, ki bo ostala nadalje v veljavi, bo država prispevala premijo 7,50 kun, tako da bodo proizvajalci za kilogram pšenice, ki so jo dolžni po naredbi oddati, prejeli 12 kun. Sredstva za izplačilo te premije bo država pokrila s primernim povišanjem cene bele moke. Pšenično, ki jo bodo proizvajalci oddali nakupni ustanovi preko količine za obvezno oddajo, bo odkupna ustanova odkupila po višji ceni, namreč po 45 kun za kilogram. Te dodatne količine odkupljene pšenice se bodo uporabljale za proizvodnjo bele moke, ki se bo prodajala po 100 kun za kilogram. S prodajo pšenice preko obvezne količine se bo torej za proizvajalca znatno povišala povprečna prodajna cena.

Znatno povečanje nemške proizvodnje oljarje. V Nemčiji so te dni pričeli spravljati pridelek oljne repice, ki kaže letos prav dobro. Ob tej priliki objavljajo nekaj zanimivih podatkov o povečanju nemške proizvodnje oljarje. Še ob koncu prejšnjega stoletja je znašala v Nemčiji površina za pridelovanje oljarje okrog 200.000 ha. Pridelovanje oljarje pa je v prvih treh desetletjih sedanjega stoletja zaradi prekomorne konkurence hudo nazadovalo in znaša pridelovalna površina leta 1933 le še 5000 ha. Potem pa se je pričela ta površina zopet naglo dvigati v zvezi z ukrepi za zboljšanje domače oskrbe z oljnimi semeni. Izdana je bila parola, da je treba pridelati čim več masloč. Leta 1938 je narasla površina posejana z oljarcami, na 60.000 ha. leta 1940 je dosegla 200.000 ha, lani jeseni pa je bilo z oljarcami posejanih 400.000 ha. Ta površina se bo letos nadalje povečala. V nemški oskrbi z masločami zavzema danes pridelovanje oljnega semena že zelo pomembno vlogo. Poleg lanenega semena in maka pridelujejo v prvi vrsti oljno repico. Čeprav je oljna repica zelo občutljiva in rada pozebe, se doseže povprečno en hektar posejan z oljno repico, 5 do 6 metrskih stotov olja. Oljne tropine predstavljajo vrhu tega prvotno močno krmno, ki vsebuje znatne količine beljakovin. S pokrmjenjem teh tropin se pridobi preko železice krave od vsakega hektarja, posejanega z oljnatno repico, še en metrski stot masla. Tako zavzema danes pridelovanje oljnega semena drugo mesto v nemški oskrbi z masločami. Približno 60 % nemške potrebe masloč daje mlekarstvo, drugo mesto pa je zavzelo pridelovanje oljarje. Ki dalec danes že več masloče kakor svinjereja. Povečanje proizvodnje oljarje je bilo propagirano predvsem zaradi tega, ker se doseže s pridelovanjem oljarje na hektar mnogo večja količina masloče, kakor če se prideluje krmna za pisanje svinj ali za krmjenje krav. Tudi način pridobivanja olja se je v zadnjih letih znatno izpopolnil. Poltvo vsebine olja v semenu izpraznijo najprej mehanično, ostanek olja pa pridobijo na ta način, da izležejo olja iz tropin s pomočjo benena. Pri tem postopku pridobijo olje po potrebi še kemično predelajo z dodatkom vodika pri čemer se dobi svinjski masli podobna masloča. Nemski selekcijski zavodi se sedaj bavijo z gojitvijo te vrste oljnate repice, ki bi bila po-

zimi bolj odporna proti mrazu. Na tem področju so dosegli že precejšnje uspehe.

Ukinjeno mešanje ječmenove moke s krušno moko v Nemčiji. Zaradi škode, ki jo je povzročila huda zima pri ozimnih posevkih krušnega žita, so lani v Nemčiji izdali prepoved uporabe ječmenja za krmiljenje živine, obenem pa so odredili, da morajo kmetje ves pridelek ječmenja oddati in da se mora ječmenova moka v določenem odstotku mešati s krušno moko. Ker se je oskrba s krušno moko letos zboljšala, je bil ukinjen predpis o obveznem mešanju ječmenove moke s krušno moko. Ukinjena je nadalje določba, da morajo pridelovalci ves pridelek ječmenja oddati. Končno je ukinjena prepoved, po kateri kmetje niso smeli ječmenja uporabiti za krmno. V novem gospodarskem letu bodo kmetje oddali le določene količine ječmenja, ostali pridelek pa bodo lahko uporabili za krmno, predvsem za pisanje svinj v okviru načrta, po katerem se mora letos povečati proizvodnja pisanj svinj.

Fuzija med praško živnostensko banko in češko industrijsko banko. Iz Prage poročajo, da bo živnostenska banka, ki je največji bančni zavod v češkoslovanskem protektoratu, na podlagi fuzije prevzela češko industrijsko banko v Pragi. Za 17. t. m. je sklican izredni občni zbor, ki bo sklepal o fuziji in istočasno povišanju delniške glavnice živnostenske banke od 331,25 na 396,25 milijonov Kč. Nadalje bo občni zbor sklepal o oblitviti ustanovitve reprezentance za Slovaško v Bratislavi (prej je imela banka v Bratislavi svojo poslovalnico). Za isti dan je sklican izredni občni zbor delničarjev češke industrijske banke, ki bo prav tako sklepal o fuziji. Zdržištev obeh zavodov se izvrši v okviru koncentracije bank v Protektoratu.

Švicarski vojni stroški. Ob priliki proračunske razprave v švicarskem zveznem svetu je predstojnik švicarskega finančnega urada Welter iznesel, da so vojni stroški Švice do konca 1942. dosegli 4,1 milijarde frankov pri dohodkih vojnih davščin v višini 1,2 milijarde. Za tekoče leto so stroški za vzdrževanje mobilnega stanja ocenjeni na 1,5 milijarde frankov. K temu je priležilo še eno milijardo frankov za nelikvidirane izdatke. Ob koncu leta 1943. bo saldo vojnih stroškov dosegel okrog 5 milijard frankov. Če se ta znesek razdeli na 20letno dobo amortizacije, bi znašala letna anuiteta 360 milijonov frankov, kar pa je več, kakor znašajo sedanji izredni vojni davki, četudi se vpoštevajo letos sklenjeni novi davki v višini 30 milijonov frankov. Zato bo treba amortizacijsko dobo za posojila povišati na 24 let. Nerešeno je vprašanje dolgov zveznih železnic in dolgov pokojniške blagajne državnih uslužbencev.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 7. julija, ob 19.30: **Jesen**, Red A. Zadržaj uprizoritev. Četrtek, 8. julija: **Zaprto** (Generalka).

A. Strindberg: »Nevesta s krono«. Vsebina igre ima svoje težnje v boju človeka z dobrim in zlom. Dejanje se razvija iz sovraštva dveh dalarnskih kmetičkih hiš, katerih potonca se ljubita. Posledice njune skrivne ljubezni osramotijo po splošnem gledanju na moralno eno izmed obeh hiš in da bi zakrila to sramoto, izvrši tekle zločin, zgolj, da bi mogla nositi na svoj poročni dan krono. Njen duševni konflikt in njeno očiščenje tvori miselno jedro igre.

OPERA

Sreda, 7. julija, ob 19: **Dežela smehljaja**. Opereta. Izven. Zelo znižane cene od 20 lir navzdol.

Četrtek, 8. julija, ob 19: **Prodana nevesta**. Red Četrtek.

Petek, 9. julija: **Zaprto**. Sobota, 10. julija, ob 19: **Mrtve oči**, Premiera. Red Premierski.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi obolelosti gospe Poličeve je moralo vodstvo Opere spreminjati repertoar za sredo, 7. t. m. Namesto operete »Tiha voda«, ki je bila na sporedu za red Sreda, bo uprizorjena opereta »Dežela smehljaja« izven abonmana, po zelo znižanih cenah od 20 lir navzdol.

Premiera D'Albertove opere »Mrtve oči« bo v soboto za red Premierski. Ljubeto je delo pred kratkim preminulega H. H. Ewersa in H. Henryja, prevod: N. Stritofov. Na osnovi zgodbe o dobrem pastirju je prikazana usoda ljubice žene, ki žrtvuje za duhovno skupnost z možem pridobljeno luč oči. Osebe: Myrtole — Heybalova, Arcesius — Primčič, Arslonoe — Polajnarjeva, Galba — Anžlovat, Marija Magdalena — Golobova, Rut — Karlovčeva, Ester — Ransakova, Sara — Sturmova, pastir — Banovec, pastirček — N. Stritarjeva, kosce — Dolničar. Dirigent Samo Hubad, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, načrta za inscenacijo po zamisli režiserja: ing. arh. S. Rohman, načrta za kostume: J. Vilfanova.

Radio Ljubljana

SREDA, 7. JULIJA 1943-XXI

7.30: Lahka glasba. 8.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Lahka glasba. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 13.10: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. 13.12: Orkester vodi dirigent Petralia. 14.00: Poročila v italijanski. 14.10: Koncert Malega orkestra, vodi dirigent Lesjak. 15.00: Poročila v italijanski. 17.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 17.15: Koncert violinistke Francke Rojec-Omikove; pri klavirju Marta Bizjak-Vajalo. 17.35: Koncert pianistke Lilije Carajan in sopranistke Giovanno Leuzzi. 19.00: »Govermo italijansko«; poučbo je prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Politični komentar v slovenski. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 20.20: Pomlad... večna pomlad — fantazija; vodi dirigent Petralia. 21.00: Koncert Adamičevega orkestra. 21.30: Klasični orkester vodi dirigent Manno. 20.00: Predavanje v slovenski. 22.10: Orkester Cetra vodi dirigent Barzizza. 22.45: Poročila v italijanski.

Razlika med poletjem l. 1918 in letošnjim

Osne sile so pripravljene, da odbijejo vsak napad na evropsko celino

Berlin, 5. jul. Kakšna je razlika med poletjem l. 1918 in med letošnjim? Na to vprašanje so odgovorili že mnogi nemški pisci, ki sproti zavračajo razne trditve sovražne propagande, da se letos, poleti do plicice natančno ponavlja vse ono, kar se je bilo zgodilo med majem in oktobrom pred 25 leti.

Toda najbolj prepričljiv odgovor je dal vsekakor pred par dnevi Franc Geisler, znani bavarski novinar. Razlika med letošnjim poletjem in položajem cesarske vojske v l. 1918 obstoji v glavnem v tem, da so bile takratne nemške armade pred absolutno nujnostjo napada za vsako ceno, dočim je sedaj ta neizbežna nujnost na stran armad združenih narodov. Zakej je moral Nemčija od junija meseca do prvih dni julija l. 1918 podvzeti svojo orjaško ofenzivo. Pravi in verjetno edini razlog, ki je prisilil nemško vrhovno poveljstvo, da je napram antantni zopori vrglo vse svoje sile, je dejstvo, da je bil notranji položaj v Nemčiji skrajno kritičen predvsem zaradi vprašaja hrane. Razen tega je bilo v Nemčiji toliko pomanjkanje bistveno potrebnih surovin, da so morali celo proizvodnjo municije občutno omejiti. V splošnem je šlo nemškemu poveljstvu za to, da izigra svojo zadnjo karto, da bi vsaj doseglo nekaj viden prestžni uspeh, na primer osvoboditev Calaisa ali prodor do Pariza. Takrat si nihče resno ni mislil, da se da zmagati s dosežki z vojaškimi operacijami. Ludendorff je že v prvih dneh maja javil cesarju, da samo čudež še lahko odstrani splošno katastrofo nemške vojske. K temu pripominjajo nekateri, da bi brez nepotrebnih ofenziv nemške armade ne bile izkruvale, morda bi bile držale svoje postojanke še mnogo časa. V tem razložbu je morda nastopil neraden čudež, morda celo zlom antante zaradi ostre podmorniške vojne. Ta trditve bi bila morda osnovana, ako se vzame za čisto zlato vse, kar je napisal Churchill v svojih spominih. Dejal je namreč, da bi se nekoliko mesecev uspešne podmorniške vojne imelo tako porazne posledice za zaveznike, da bi bili najbrž izgubili vojno. Nikakr skrivnost ni, da je Churchill v svojih spominih orisal položaj tako, da je lahko dokazal pravilnost svojih navedb in kritik takratnega vodstva vojne. Morda je celo imel namen, prevarati v tem pogledu sovražnike Velike Britanije.

Letošnje poletje pa nemškim in ostalim osnim vojskam nikakor ni treba iti v napad. So v srečnem položaju, da lahko mirno pričakujejo napad sovražnika, ki jim bo otvoril možnost, da s svoje strani odgovorijo z napadom na Anglosasi in na Rusijo ter jih prisilijo do odločilnih bitk. Nasprotno so Rusi in Anglosasi prisiljeni, da si odpro vrzel za vhod v evropsko trdnjavo. Oni ne morejo cele mesece ali morda cela leta stati z orožjem ob nogi pred evropsko trdnjavo, razen ako imajo prazno utvaro, da bi jo osvojili lahko z blagom, s kako zvijačo ali iz zraka. Take utvare so se res nekaj časa združevale, kasneje pa so bile opuščene, ker so se zavezniki prepričali, da se vojna lahko odloči samo na način, da se napadejo osne sile na evropski celini.

V svojem zadnjem govoru je tudi Churchill gotovo z utemeljenim razlogom opustil nado, da bi letalski napadi lahko prisilili države Osi k predaji. Govoril je o totalni letalski vojni kot o bobnajočem ognju, ki mu bo čele sledi pravi napad. Do slednjega bo prišlo baje še prej, preden bo odpadlo listje.

Geisler nadaljuje: Prepričani smo, da bo napad prišel, ker bi po ponovni moskovski zahtevi imelo vsako izkamenje najbrž slabše posledice kakor ponesrečen poskus. Ni treba posebej poudarjati, da bi izkrčanje na tej ali drugi točki evropske celine ne imelo še pomembne odprte vrzeli v obrambnem sistemu Evrope. Ako bi se nasprotnikom tudi posrečilo, da bi na zapadu ali na jugu Evrope nastopili z ogromnimi si-

lami, bi se položaj bistveno ne izpremenil. Ne zastojajoč namreč samo predmestja, da bi se zrušila evropska trdnjava. Potrebno je, da bi bile pobite osne vojske, toda prav v tem trenutku bi prešle osne armade v napad in bi prizadele sovražniku strahovit, morda celo smrten udarec. Isto velja tudi za Ruse. Seveda pri tem ni treba podcenjevati sovražnika. Nedvomno bodo Anglosasi ojačili, kolikor se bo le dalo, svoje ustraševalne poletje proti evropskim mestom z nado, da si tako olajšajo vdor v Evropo.

Tu in tam se že kažejo znaki, da Velika Britanija resno računa z možnostjo napovedanih represalij, toda to bojazen sproti duši uradna propaganda, ki si prizadeva prepričati javno mnenje, da ima letalstvo zavezniških narodov sedaj silno premoh v zraku in da nemško letalstvo ne bo nikoli več sposobno izvršiti grožnje povračilne napade. Gotovo bi v takem primeru britansko letalstvo ob podpori ameriških letalskih sil izvršilo še hujše bliskovite napade. Ako bi bila britanska propaganda popolnoma prepričana o tem, kar trdi, bi se ne oklepala tako krčevito zatrevanja, da imajo zavezniški premoh v zraku. Vsekakor pa si je nemški narod gotov, da uničevanje nemških mest, zgodovinskih spomenikov in pobijanje nedolžnih ne bo ostalo brez kazni. Evropa se ne namerava samo braniti, morda hoče tudi napadati, vedo, da je napad najboljša obramba. Sedaj se ustvarja pogoj in priprave za zmagovito operacijo. To je odgovor na sovražno propagando. (Il Piccolo.)

Prijava žimnic in javnih prenočišč

Rim, 5. jul. s. Službeni list objavlja ministrski ukaz z dne 2. julija 1943/XXI. o popisu volne žimnic, ki stopi danes v veljavo. Ukaz določa, da morajo vsi lastniki ali upravniki hotelov, gostin, penzionov in sploh oni, ki dajejo prenočišče potnikom, kakor tudi vsi, ki oddajajo sobe v najem v smislu čl. 108 enotnega besedila zakona o javni varnosti, v roku 15 dni po objavi tega ukaza javiti pokrajinskemu sindikatu hotelov pri fašistični pokrajinski zvezi trgovcev, ki je pristojna za ozemlje, število žimnic in blazin v obretu.

Novi bolgarski generalni konzul v Tirani

Sofija, 5. jul. s. Proti koncu tedna bo novi bolgarski generalni konzul v Tirani, Mink, odpotoval iz Sofije na svoje mesto.

Sovjetske in ameriške intrige na Srednjem vzhodu

Ankara, 5. julija. s. Iz Sirije poročajo, da se pod vodstvom moskovskih agentov in raznih armenskih elementov vrše priprave za ustanovitev enotnega komunističnega pokreta, ki naj bi zajel poleg Sirije tudi Libanon, Palestino in Irak. Organizacija je stopila v stike z židovskim elementom v želji, ki odkrito podpira ta pokret. Tako Rusija navzile razpustu Kominterne še nadalje izvaja politiko prodiranja na Srednjem vzhodu, od koder skuša pregnati Angleže in Američane.

V sirskih nacionalističnih krogih mislijo, da bo v najkrajšem času prišlo do odkritega interesnega spora med SSSR in Zedinjenimi državami, ki so prav tako začele izvajati politiko prodiranja v Mui Aziji. Zedinjene države si namreč skušajo sedaj po gospodarskem prodiranju na Srednji vzhod ustvariti trdna oporišča. Tu, na političnem in vojaškem področju. Doznav, se namreč iz Irana, da so Američani razširili svoje nadzorstvo tudi nad

vojaškimi organizmi države s svojimi tehničnimi strokovnjaki, ki so začeli z reformo oficirskega kadra iranske vojske in odstranili vse sumljive oficirje, ki so gojili nacionalistična čustva in jih zamenjali z ameriškim oficirji in instruktorji. Razen tega so ameriški svetovalci pridobili iranske vojaške oblasti za to, da plačujejo v gotovini namesto po sistemu zakona o najemanju in

Kronika

*** Smrt generala Bedenda.** V Rimu je umrl generalni major vojaškega sodišča Giuseppe Bedendo. Vrnili se je v domovino šele nedavno po daljšem ujetništvu v Afriki, kjer je zbolel. Trpljenje je prenašal z vdano potrpežljivostjo. Pokojnik je bil odlikovan s srebrno kolajno za hrabrost, imel je pa tudi več drugih odlikovanj. Udeležil se je svetovne vojne, v sedanjih vojni pa se je z uspehom udeleževal na libijskem bojišču.

*** Vodja Hitlerjeve mladine v Triestu padel na Sicilijo.** Kakor poroča »Popolo di Trieste«, je umrl na Siciliji, kjer je izvrševal svojo službeno dolžnost, načelnik skupine Hitlerjeve mladine v Triestu Vili Richtzenhein. Narodil se je v Triestu leta 1911, kjer je obiskoval ljudsko in višjo navtično šolo, nakar je napravil skušnjo za kapitana trgovskih ladij. Richtzenhein je, potem ko je prišel na oblast Hitler, odpotoval v Nemčijo, kjer se je udeleževal v vrstah Hitlerjeve mladine. V začetku sedanje vojne je bil pozvan pod orožje, bojeval se je proti Poljski, meseca julija 1941 pa je bil hudo ranjen na bojišču pri Kijevu, ki je okrevljal od dobljenih ran, se je udeleževal kot tolmač in zdaj je položil svoje življenje na oltar domovine na Siciliji.

*** Papeževa enciklika vsem škofom sveta.** Na letošnji praznik sv. Petra in Pavla je papež naslovil na škofo vsega sveta encikliko, ki je prežeta z versko doktrino. Sklopi bodo papežev poslanico sporočili vernikom po pristojnih duhovnikih.

*** Promocija.** Na zagrebški univerzi je bil promoviran za doktorja medicine gosp. Janez Vrtinik iz Ljubljane. Čestitamo.

*** Pet družin ima 30 sinov pod orožjem.** Iz Gorizije poročajo o petih družinah, ki imajo skupno 30 sinov pod orožjem. Palmerini Ernest, invalid iz svetovne vojne, je oče osmih otrok, izmed katerih je izgubil dva v sedanji vojni, eden je vojni ujetnik, eden pa pod orožjem. Grudina

Marko Burger umrl

Včeraj popoldne smo prejeli poročilo, da je umrl v Ribnici posestnik in usnarj g. Marko Burger, zadnji ribniški kaplanič. Smrt ga je dohitela v 90. letu življenja.

Marka Burgerja, ki je bil prava ribniška korenina, so poznali v vsej Ribniški dolini in še daleč po Notranjem in Dolenjskem. Povsod je imel mnogo znanec in prijatelj, ki so ga zaradi njegovega kristalnega čistega značaja visoko spoštovali. Pokojnik je bil najstarejši slovenski usnarj. Svojo obrt je prevzel po očetu, ko je bil star komaj 23 let in jo vodil dolgo dobo 65 let, zadnja leta s krepko podporo sina Franceta. Svoje delavnosti pa ni posvečal samo usnjarski obrti, ampak tudi vzorno urejeni domačiji in delu za blaginjo ribniške občine. Nad 30 let je bil v občinskem odboru, več let pa tudi načelnik ribniške občine. Po njegovi zaslugi je Ribnica dobila svoj vodovod in električno napeljavno. Tudi dom za občinske reveže je njegovo delo. Gmajna na Brezju, kjer so danes plodne njive, je bila na pokojnikovo pobudo razdeljena med posestnike. Se mnogo drugih javnih del in naprav je bilo storjenih na njegovo iniciativo, zato se mu je občina odločila za izvolitvijo za častnega občana.

Pokojni Marko je bil pravi Ribničan in so ga zato imeli v vsaki družbi radi. Užival je v pravo ribniško šegavostjo. Ob 80. letu, ki jo je praznoval Marko 24. aprila 1934, smo mu poželeti, naj se krepko drži, ker mu je, sodeč po trdnosti in zdravju, odmerjenih še nekaj let čez 90.

K večnemu počitku so Marka Burgerja položili v torek zjutraj na pokopališču v Ribnici. Naj mu bo lahka domača zemlja. Hudo prizadeti rodoljubi izkramo naše iskreno sožalje.

Anton iz Gorizije, po poklicu kmet, ima deset otrok, med njimi sedem sinov, ki so trenutno vsi pri vojakih. Saksida Viktorija iz Comena je mati enajstih otrok, od katerih jih je sedem pri vojakih. Cosuta Anton iz Sambassa ima sedem sinov, ki so vsi v vojaški službi, Benco Srečko iz Rifenberga pa je oče devetih sinov, od katerih jih služi sedem pri vojakih.

*** Sešatek odbora za gojitev oljk.** Te dni je bil pri ministrstvu za kmetijstvo in gozdovalstvo v Rimu ustoličen novi odbor za gojitev oljk v območju Sredozemskega morja. Za predsednika ustanove je bil imenovan nar. sv. prof. Pavonceli, ki je razvil program nove organizacije, katere temeljna naloga bo ojačati oljčne nasade in s tem dvigniti pridelek olivnega olja v Italiji.

*** 60 letnica planinskega društva v Triestu.** Italijanski listi beležijo, da obhajajo letošnje alpsko društvo za raziskovanje Julijskih Alp svojo 60. letnico. Pred tolilim časom je namreč bilo v Triestu osnovano alpinistično središče za Italijane. Društvo se je posvečalo vsem vprašanjem turizma, v zadnjem času pa je gojilo tudi alpsko fotografijo.

*** Sanje so mu prinesle 240.000 lir.** V Bresciji je neki loterijski igralec pred dnevi stavil na Firence številke 27, 44, 63 in 57. Plačal je za stavo 3 lire. Sreča se mu je nasmehnila, kajti dobiček je bil v primeri s plačilom za loterijsko srečko ogromen, prinesel mu je 240.000 lir.

*** Pogumen reševalec.** Atilio Montanaro in Giovanni Broglia, oba iz Cossata, sta se dne dni hotela okopati v strugi hudournika Cervo v okolici Brusnenga. Voda je bila tako mrzla, da se je obeh kopalcev polotil krč. K sreči je bil v bližini 32 letni Francesco Dondi, ki se je pogumno vrgel v vodo ter rešil Montanara in Broglia iz smrtni nevarnosti.

*** Vojaška poroka na daljavo.** V farni cerkvi občine Camnago di Lentate je bila te dni neobičajna poroka. Pred oltar je stopila gospodinja Adela Longoni, njene žena, poročnika Artenija Piazzu, ki se nahaja kot vojni ujetnik neke v Indiji, pa je zastopal politični tajnik Fašistične stranke iz Lentate. Po cerkvenem obredu je šla nevesta z zastopnikom ženina na občinski urad, kjer je bila poroka uradno overljena.

*** Uspešen ribolov.** Iz Valenze ob Padu poročajo, da so imeli ondodni ribiči te dni ogromen uspeh. Vrgli so mreže ter v razmeroma kratkem času potegnili iz vode 50 stovov rib. Ribe se takoj poslali na domača ribja tga.

*** Trojčica.** V Milanu je poročila v onodni porodnišnici 35letna Petronila Bertolini, žena železniškega delavca, trojčice ženskega spola.

*** Žebelj je pogotilna.** V bolnišnico v Cremenoi so pripeljali 17letno kmečko dekletko Albo Noll iz Rosolina da Grumello. Mladenkica je pogotilna žebelj in jo bodo morali zaradi tega operirati.

IZ LJUBLJANE

*** Nov grob.** Za vedno je zapustila svoje vdova po železniškemu uradniku ga. Ida Barlova. Za njo žalujejo hčerka Vera, poročena Mandrino in drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo pokojnico spemili v četrtek ob 17. iz kapele sv. Krištofa na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Svojem izrekanju naše iskreno sožalje.

*** Diplomiran je bil na pravni fakulteti univerze v Ljubljani g. Dolinšek Oton** iz Ljubljane. Čestitamo!

*** Po nevihti spet sončno vreme.** Nevihte so letos izredno pogoste. V pičlih desetih dneh se jih je že več vrstilo. Tudi v ponedeljek zvečer se je nebo nenadno pooblačilo in ob nastopu noči se je sprostila majhna nevihta. Deževalo je potem še precej dolgo v noč. V torek zjutraj je bilo nebo zamreženo, tako da nismo prav vedeli, ali je megleno ali oblačno. Pričakovali smo, da bo vsak čas začelo rositi, toda malo pred polnoč je prevladalo sonce. Zračni tlak, ki je v ponedeljek precej naglo popuščal, je začel že pomoči polagoma naraščati in se je včeraj ustalil. Najvišja temperatura v ponedeljek je znašala 28,4° C, v torek zjutraj pa je živo srebro v termometru zabeležilo najnižje stanje 15,2° C.

*** Zahvala.** Družina umrlega Ivana Zupančiča, šol. upr. v p., se iskreno zahvaljuje vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in za tako častno spremstvo na zadnji poti nepozabnega pokojnika.

*** Smrtna nesreča pred kolodvorom.** V ponedeljek zvečer se je po mestu kmalu razširila vest o smrtni nesreči, ki se je primerila okoli pol 6. ure pred ljubljanskim kolodvorom. Kolikor smo mogli zvedeti, se je nesreča zgodila takole: Popoldne sta bila namenjena 45letni čevljarji mojster Avgust Slapničar, stanujoč v delavski koloniji na Cesti dveh cesarjev, kjer je imel čedno hišico, in njegova žena na Zale, da bi tam naročila pogreb za svojo 14letno hčerko, ki jma je pred nekaj urami umrla. Slapničar je stopil na tramvaj, ko pa je videl, da žene ni v vozu, je skočil na tla. Pri tem se je zadel ob železniški drog, ki nosi žice in padel naravnost pod tramvaj. Udarac je bil tako hud, da se je možu zdrobila lobanja in je bil na mestu mrtve. Poklicani reševalci niso posredovali in je kmalu potem po ponesrečenca prišel mrtvaški voz, ki ga je odpeljal na Zale. V nekaj urah je bolelna žena izgubila otroka in postala vdova.

*** Islanski ribič je najboljši roman** znanega francoskega romanopisca Pierre Loti-ja. Pisatelj slika z živo besedo zanimivosti pomorskega življenja, opisuje pestrosti eksotičnega življenja in mojstrsko obravnava problem ljubezni in ženske zvestobe. Znameniti roman je prevedel v slovenščino g. Vladimir Levstik in je delo pravkar izšlo v založbi knjižarne Tiskovne zadrage, Selenburgova 3.

*** Počitniški tečaj za tuje jezike v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu.** Kongresni trg 2, prično dne 7. julija. Čas pouka po želji v začetnih in naprednejših oddelkih. Najuspešnejša učna metoda. Istočasno odpiramo nove tečaje knjigovodstva in stenografije za začetnike in sposobnejše. Informacije in vpisovanje dnevno do 19. ure.

*** Sprejemni izpit za 1. razred gimnazije.** Dne 7. julija začne priprava za sprejemni izpit v 1. razred gimnazije za one, ki bodo izpit polagali jeseni. Temeljna razlaga učne stvarine po novih predpisih, po navljanje, izpraševanje in strogo nadzorstvo. Poučujejo je profesorji-strokovnjaki. Pouk bo trajal do pričetka izpitov. Prijave se sprejemajo vsak dan dop. od 9. do 12. pop. od 4. do 6. Specialne strokovne instrukcije za gimnazije in meščanske šole, Kongresni trg 2.

*** Vážno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojepljisa.** Ta sta najvažnejša praktična predmeta, potrebna v vsakem poklicu. Novi enodvo- in trimesečni tečaji se prično v ponedeljek 12. julija. Učnina je zmerna. Informacije daje in sprejema prijave ta teden: Trgovsko učnišče »Christofor« učni zavod, Domobrankska 15.

*** Učite se strojepljisa!** Novi strojepljinski dnevi in večerni tečaji — eno-, dvo- in trimesečni se prično v ponedeljek 12. julija. Desetprstna učna metoda. Specialna strojepljiska šola: največja moderna strojepljiska, raznovrstni stroji. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Posebni tečaj tudi za stenografijo. Učnina zmerna. Informacije in prijave: Trgovsko učnišče »Christofor« učni zavod, Domobrankska 15.

*** Dijaški in dijakinje srednjih in strokovnih šol imajo priliko,** da se med počitnicami dobro naučijo strojepljisa ali stenografije, ki sta najvažnejša praktična predmeta, vsakomu potrebna. Nov tečaj prične v ponedeljek dne 12. julija. Pouk za dijake inje je dopoldne. Učnina zmerna. Prijave se sprejemajo še ta teden. Informacije daje: Trgovsko učnišče »Christofor« učni zavod, Domobrankska 15.

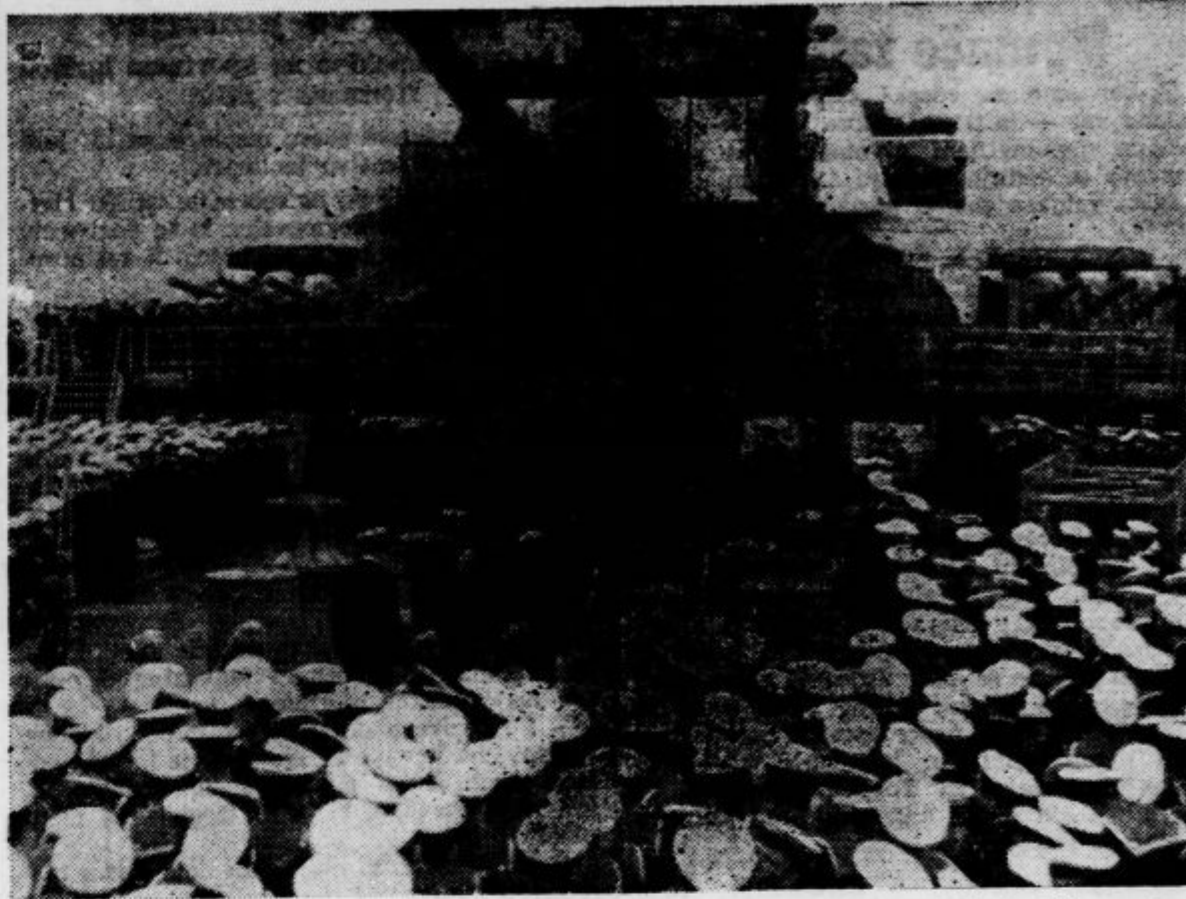
*** Združenje vojnih invalidov v Ljubljani** poziva svoje člane, ki nameravajo naročiti premog in drva, naj prinesejo v pisarno nakazila za kurivo najkasneje do 15. t. m. Opozarjamo članstvo, da so uradne ure v društveni pisarni (Petarčeva 36) v ponedeljek, torek in sredo od 9. do 12. ure. — Odbor.

*** Velike povečane fotografije po vsaki sliki izdeluje lično in solidno foto BEM, Ljubljana, Wolfova 6.**

*** Tudi blondinke, ki težko porjave na soncu, potrjujejo, da jih sonce pri uporabi Tschamba Fil-ja ni opeklo, pač pa so dobile lepo, gladko rjavo polt.** Dobit se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Z Gorenjskega

*** Ureditev oddaje zgodnjega krompirja.** Po naredbi kmetijske deželne zveze je ozemlje Koroske vključno zasedeno ozemlje Koroske in Kranjske prosto pridelovalno ozemlje. V tem ozemlju sta Celovec in Beljak razglašena za zaključeno ozemlje potrošnikov, kjer je direktna prodaja zgodnjega krompirja pridelovalca potrošniku prepovedana. Potrošniki dobe krompir pri svojih trgov-

Ceremonija na krovu velike italijanske pomorske edince ob podelitvi odlikovanj mornarjem

cih. V ostalih krajih, kjer je bilo prej v navadi trgovanje na trgu, je to še nadalje dovoljeno, toda samo, če se oddaja zgodnji krompir potrošnikom po veljavnih določilih. V izrazito kmečkih občinah lahko pridelovalci krompir prodajajo naravnost potrošnikom, ki bivajo v tisti občini, toda tudi proti izročitvi veljavnih izkazov. Gorenjski tehnik z dne 3. t. m. podrobno navaja določbe o razdelitvi krompirja.

*** V Kranju** je bila v nedeljo v Strankinem domu varietetska zabava pod geslom »Vedno vesel in tako naprej«. Na sporedu so bili ples, petje, akrobacije, humor in glasba.

*** Tržiška dekleta** so prva. Pred kratkim so bila v Beljaku tekmovanja igralskih in pevskih družin. Najboljša je bila pevška družina iz Tržiča. Tudi ob obisku dr. Jutte Rüdigerjevo so se na tekmi med tremi najboljšimi gorenjskimi skupinami najbolj izkazale Tržičanke.

*** Nov obratovodja.** V tržiški tovarni čevljev je ob navzočnosti zastopnikov državnega komisarja škical načelnik Steinacker obratni apel. Nanovo uvedeni obratovodja je zagotovil, da bo izpolnil v smislu gaulterjevih smernic svoje socialne in gospodarske dolžnosti nasproti narodni skupnosti in uslužbenecem obrata. Nazorno je končno okoliščinam orisal bistvo in ustroj narodnosocialistične obratne skupnosti.

*** Pogreb progovnega mojstra Kampla.** Ob veliki udeležbi gorenjskih železničarjev so na jesenskem pokopališču položili k večnemu počitku predstojnika progovnega urada v Bohinjski Bistrici progovnega mojstra Ivana Kampla. Pogreba so se udeležili predsednik železniškega ravateljstva iz Beljaka dr. Zechmann, okolišni vodja iz Radovljice in še več drugih Strankinih funkcionarjev. Ob grobu se je od umrlega poslovil okolišni vodja dr. Hochsteiner.

*** V Vrbskem jezeru** je umrl 69 letni zdravstveni svetnik dr. Maks Pössl iz Oberwölza na Štajerskem.

Iz Hrvatske

*** Hrvatsko orožništvo** spada v pristojnost velikih županstev. V soboto je podpisal PoglavlNIK uredbo posebnega pomena. Doslej so bila orožniška poveljstva, finančne straže, gozdjariji in druge oborožene straže podrejene notranjemu ministru. — Smeli so torej svoje oborožene akcije izvrševati samo z dovoljenjem notranjega ministra. Z novo uredbo pa ne bodo dobivale omenjene formacije svojih navodil več od notranjega ministrstva, ampak naravnost od pristojnih velikih županstev. Veliki župani imajo po tej naredbi tudi pravico razpolagati z vsemi zasebniki, ki imajo pravico nositi orožje. Izjema so samo mesta Zagreb, Koprivnica in Zemun, ki so še vedno podrejena notranjemu ministru.

*** Centrala za vojne pohablence.** »Narodne novine« z dne 2. julija objavljajo zakonsko odredbo o ustanovitvi centrala za vojne pohablence in ostale žrtve vojne pri ministrstvu oboroženih sil. V pristojnost nove ustanove spadajo vsi posli, ki se tičejo preskrbe in zaščite vojskih pohablencev in drugih žrtve vojne.

*** Za hrvatske ranjence.** Nedavno je bila v dunajski vojaški bolnišnici prireditev za pripadnike hrvatskih oboroženih sil in za ranjence. Nastopili so znani hrvatski umetniki in dobro izvežban moški zbor, ki je pel hrvatske in nemške pesmi.

*** Za domovino je dal svoje življenje.** Dne 30. junija je zaradi dobljenih ran umrl učitelj in rezervni stotnik g. Tomo Barulek. Pokopali so ga na vojaškem pokopališču v Zagrebu.

*** Zrebanje državne loterije.** V torek, dne 6. t. m. se je začelo zrebanje srečk 3. kola hrvatske državne loterije v veliki dvorani Hrvatskega glasnega zavoda.

Iz Srbije

*** Davorin Grobelnik umrl.** Dne 26. junija je v Beogradu dočrpel in odšel po večno plačilo Davorin Grobelnik, poštni inspektor v pokopu po poklicu, po sreču pa dobitnik redkega primera. Luč sveta je zagledal 15. septembra 1888 v Motniku pri Kamniku. Po gimnazijskem študiju v Celju se je posvetil poštni službi. Kot poštni uradnik je služboval širom naše ožje domovine, a nazadnje v Celju. Po očetovi smrti in v pokopu je nadomestil z vsobratovsko ljubeznijo skrbnega rednika ter ostal družini tudi v osrčju Srbije, kjer je z bratom in sestrami namenil začeti novo življenje, vodnik in svetovalec. Zaman je bil njegov klibovalni duh, zakaj bolezen je bila močnejša. Podlegel je. Ob robu srbske prestolnice, v sleherniku namenjenem kočku zemlje, so ga 27. minulega meseca položili k večnemu počitku.

Iz Novega mesta

*** Dvomeščni tečaj iz stenografije in strojepljisa** po desetprstnem sistemu, otvori Enoletni trgovski tečaj 12. julija. Pojasnila in prijave pri vodstvu.

Maksimalni cenik

*** Maksimalni cenik** šteje 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z všeto trošarino):

1. **Kruh** iz enotne moke v kosih od 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; **testenine** iz enotne moke 3.90 lire za kg; **enotna pšenična moka** 2.70 lire; **enotna koruzna moka** 2.20 lire; **riž** navadni 2.70 lire; **fižol** 6 lir za kg.
2. **Jedilno olje** (olivno) 14.70 lire za liter; **surovo maslo** 28.40 lire za kg; **slanina** soljena 19 lir za kg; **mast** 17 lir za kg.
3. **Kis**, 4% vinski 6.35 lire za liter.
4. **Mleko** 2.50 lire za liter; **kondenzirano mleko** v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo, v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.
5. **Sladkor**: sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.
6. **Mehka drva**, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za stot; **mehki roblanci** (žamanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za stot; **trda razžagana drva** 40 lir za stot; **enotno mli**, ki vsebuje 23—27% kisline, 4.10 lire za kg.

KULTURNI PREGLED

Nekaj načelnih vprašanj naše glasbene vzgoje

Ob sklepnih produkcijah Glasbene Akademije so mogli poslušalci ugotoviti precej visoko stopnjo tehnične kvalitete in muzikalnega podajanja nastopajočih gojencev, pri statističnem pregledu pa opazimo nekatere pomanjkljivosti, ki seveda ne zadevajo vodstva in učiteljstva naše ugledne glasbene šole, temveč so odsev razmer, ki že dolgo vladajo v slovenskem glasbenem življenju. Poudarek na vokalni glasbi, kjer smo dosegli zlasti v zborovskem pogledu jako lepe uspehe — mislim tu predvsem na naše dobre moške in mešane zборе brez ozira na to, koliko morejo trenutno delovati, dalje na dobro organizirane mladinske zборе po šolah, katerim je na razpolago obilo izvrstne domače literature — ta poudarek na vokalni glasbi je torej v instrumentalu povzročil zastoj, ki se občutno pozna. Z letošnjim nepričakovano velikim obiskom simfoničnih koncertov je ljubljansko občinstvo sicer pokazalo velik smisel za orkestralno glasbo (ki utedne biti tudi nekako zatočišče k uživanju lepe umetnosti v sedanjih časih). Če pa vprašamo, kam isto občinstvo pošilja svoje otroke šolat se v glasbi, pa vidimo, da je bodisi v šoli Glasbene Maticе bodisi na Glasbeni Akademiji sorazmerno največ klavirskih gojencev. Iz narave klavirja, iz njegovega položaja v družbi, družini in v ljubiteljskih krogih je jasno, da vsi ti gojenci niso toliko voljni v glasbeni reprodukciji aktivno sodelovati, kolikor z naglo pridobljenim klavirskim znanjem uživati in vsaj nekoliko umevati glasbeno literaturo. Sicer pa — ali sploh rabimo toliko pianistov? Nobenega dvoma ni, da ne. Ogromna nadprodukcija bi bila, če bi se vsi ti učenci ali

tudi samo njih del izšolali do konca in si izbrali glasbo za poklic. Toda klavir je varljivo lahek instrument. Res je, da se ga začetnik morda od vseh drugih »resnih« instrumentov še najprej priuči do neke primerne stopnje in da ima sprva z njim še največ uspeha. Toda zahteve so vedno večje, čim višje gre študij, vedno težje je obvladati ves ogromni material in njegove instrumentalno-estetske zahteve, ki segajo kaj kmalu že na koncertno področje in ob katerih se večina prvotnega navdušenja razbije. Tako so največkrat te, prej neslutene težave vzrok prekinitve študija, kakor se moramo na drugi strani zahvaliti tudi naši že dokaj bogati tradiciji in splošni priljubljenosti tega univerzalnega instrumenta, da je zanimanje zanj tolikšno. Tem bolj je to hvalevredno, kar strši »sodobna« harmonika, ob kateri se otroci z manjšim trdom prirobo do glasbenega udeleževanja, ki je cenejša ne samo glede na napor, temveč res poceni predvsem z ozirom na primitivni umetniški vpliv s svojo kričavo, monotono zvočnostjo.

Tega znatnega števila klavirskih gojencev raznih stopenj in vrst pa smo lahko zelo veseli. Naš slovenski pianistični razred s svojo številnostjo pripušča namreč zadosti skrbno izbiro gojencev, ki se posvečajo poklicno ali vsaj docela resno klavirski igri in dokler te izbire ni, večina tudi ni mogla govoriti o dobrem pianističnem kadru, ki mora biti vselej najbolj izbran cvet od drugih, manj nadarjenih ali kakor koli manj pomembnih gojencev.

Od vseh nastopajočih gojencev na omenjenih produkcijah Glasb. Akademije (nekaj nad 20), je bilo največ pianistov (9).

Bolj kakor po individualnem izrazu je bilo njihovo izvajanje zanimivo po značilnosti posameznih šol. Zlasti je to moglo ugotoviti takrat, ko nastopa več gojencev iste šole hkrati. V glavnem sta bili opazni dve smeri. Ena, ki tehnično in muzikalno gojenca izšola do potankosti na posameznih skladbah, dajajoč mu neizpodbitno tehnično podlago in osnovno muzikalno pojmovanje s skrbnim detailnim študijem, druga smer pa, ki poleg solidnega in naravnega tehničnega študija omogoča čim večje spoznavanje literature in s tem splošno in polno igranje. Vsaka od teh smeri ima svoje prednosti in če nam prva daje trdno izvežbanega pianista, ki je zmožen podati terno in jasno sliko izvajane skladbe, omogoča druga smer predvsem močan individualen razvoj. Na gojencih (Bemetič, Gröbming, Zidarič, Stritar, Peteln, Sovre, Perušek, Zupančič) so se odlikene kakor druge šole dobro opazale. Posebej omenjam absolventko Ogrinovo (iz šole prof. Janka Ravnika), ki je nastopila na samostojnem večeru z razmeroma težkim sporedom in je izvajala skladbe s še mlado, a zdravno muzikalnostjo. V njeni igri sicer pogrešamo tu in tam plastične izdelanosti, a znatna tehnična izvežbanost vzbuja nade, da bo pianistka v bodočih nastopih tudi to zahtevo premagala, kar naj bo njena prva skrb.

Učitelji omenjenih nastopajočih so bili: prorektor Anton Trost, čigar umetniška moč je znana v koncertnem življenju kakor v pedagoškem udeleževanju, saj črpa iz ogromne prakse svojega bogatega udeleževanja; potem ob brata Ravnika, pionirja naše dosedanje pianistične generacije, dalje prof. L. M. Skerjanc, prof. Vogelnikova in podpisani.

Načelo naše nadaljnje pianistične vzgoje mora torej biti: ohranitev dosedanjega

staleža gojencev kateri koli vrste in stopnje, in čim večja tehnična zmogljivost nadarjenih študentov. Pianistovo kasnejše delovanje je namreč tako obsežno, in možnost strogega koncertnega udeleževanja tako nezmatna, da mora biti priprava zares vsestranska, v kolikor se tiče kavarja. Čitanje z lista, muzikalno in tehnično točno podajanje, hitro dojemanje, zmožnost prilagajevanja v komorni glasbi ali v solistični spremljavi, vse to mora pianist dobiti znati, če hoče imeti ugled in uspeh v življenju. Tudi čitanje partiture je dobrodošlo (n. pr. korepetitorji v operi). Opažamo, da je ta vsestranost zlasti v nekaterih šolah uspešno pridobljiva in po produkcijah Glasbene Akademije sodeč, vidimo, da je predvsem ta šola za visoko stopnjo najboljše priprave za kasnejši poklic.

Produkcija »Sloge«

Tudi šolske produkcije so si pridobile odnosno razširile svoje občinstvo. Še nikdar niso bile dvorane na produkcijah tako polne, kakor so letos. Po uspešnih nastopih gojenk in gojencev Glasbene akademije in šole Glasbene Maticе prireja sedaj tudi glasbena šola Sloge produkcije izbranih obiskovalcev svojih posameznih razredov. V teku dolgoletnega obstoja si je glasbena šola »Sloge« pod vodstvom izkušnega in za glasbeni napredek vnetega g. H. Svetela pridobila velik ugled, in ne samo v vrstah železničarjev.

Na peti produkciji, ki je bila v ponedeljek zvečer v šolski dvorani »Sloge«, so nastopili instrumentalisti in pevci iz šol gg. Pavle Lovsetove, J. Strukej Poženlove, J. Hladnikove, V. Sušteršiča in Stanika Preka. Tako smo slišali štiri goslače, pet klaviristov, 1 kitarista in dvoje solističnih pevcev. Od skromnih začetkov v pripravljalnem razredu so se posamezne

točke povzpelle k nekoliko zahtevnejšim nalogam, ki so jih izvršile gojenke in gojenci 1.—3. razreda nižje šole; med temi točkami so bile nekatere večje in hkrati tudi uspešnejše (prvi stavek Hoffmannove koncerta v a-molu — Zorka Mikarjeva; Bachov Preludij iz Suite v g-molu — Savo Sovre, Griegov Spreved palčkov — Vlado Zelenko; Čajkovskega Sere-nade mélancolique — Mira Mikarjeva; prvi stavek domače skladbe, Svetlove Sonatine — Olga Senkova). Spričo različne starostne in razvojne stopnje nastopajočih je bila kvaliteta, ki se tu tiče skoraj izključno tehnike igranja, dokaj različna, povsod pa je pričevalo o skrbni in strokovnjaški glasbeni vzgoji. V tem in onem primeru je bilo že naznačeno več kot samo šolska zmogljivost. Izmed pevcev je posebno opozoril nase Miro Gregorin iz šole gg. Pavle Lovsetove; njegov izdatni in lepi glasovni material se je učinkovito preizkusil v Škerjančevi Viziji in Gerbičevi Pojdem na prejo.

Šolska dvorana »Slogine« šole je bila polna občinstva, ki po posameznih točkah ni štedilo s priznanjem.

Kongres italijanske in madžarske vseučiliške mladine

*** Budimpešta**, 5. jul. s. Včeraj je bil odprt četrti sestanek italijanske in madžarske vseučiliške mladine. Otvoritve se je udeležil tudi državni podtajnik v prosvetnem ministru Hankis, ki je prisrčno pozdravil italijanske odposlance, nakar je govoril o italijansko-madžarskih kulturnih stilih. GUF, svetnik prof. Pagliani, podtajnik NCU, se je zahvalil državnemu podtajniku Hankisu za njegove prisrčne besede in je govoril o kulturnih in političnih odnosih, ki naj bi se vzporočili v »stari domovini«. Kongres se danes nadaljuje.

SPORT

Domače tablice

Kakor smo že včeraj zapisali, je zdaj rešeno vse — ali vsaj skoraj vse — v domačem nogometnem prvenstvu, ki se bo končalo prihodnjo nedeljo 11. t. m. Cisto razjasnjena je situacija.

V I. diviziji

kjer so v nedeljo Marsovcem zamudili zadnjo priložnost, da bi se morda dokopali do drugega najboljšega mesta v tabeli in se odlej ne da nič več spremeniti na tem, da bo Ljubljana obdržala svoje prvo mesto, SK Tobačna tovarna pa ostala zadnja, medtem ko bosta Hermes in Mars izpopolnila vrstni red na drugem in tretjem mestu. Po tem stanju lahko že danes ugotovimo, da letošnje tekmovalstvo za točke vsaj v tej skupini ni prineslo nobenih presenečenj. Moštva so v glavnem ostala zvesta svoji formi, saj drugače bi rezultati v posameznih srečanjih ne mogli biti tako izravnani kakor so bili. Tako je na primer Ljubljana dobila vse tekme proti vsem in Hermes tudi vse proti ostalim nasprotnikom razen Ljubljane, kar velja v obratni smeri prav tako za Tobačno tovarno in Mars. Tabela sama kaže tik pred koncem naslednjo sliko:

Ljubljana	5	5	0	0	29:6	10
Hermes	6	4	0	2	13:14	8
Mars	6	2	0	4	11:20	4
Tob tovarna	5	0	0	5	3:16	0

V II. diviziji

je položaj nekoliko manj dokončen kakor v višjem razredu, ker je neodigrana še ena tekma, ki pa bo verjetno toliko vplivala na zadnji vrstni red, da bosta Zabjaki in Korotan prav zadnji termin zamenjala mesti. Kar se vrha in konca tiče, pa je tudi tukaj vse že opravljeno, tako da bo Mladika prva in Vič zadnji. Gornji računi bodo držali seveda samo v primeru, če bo Željaki, kakor bi morali sklepati po računih na papirju, prihodnjo nedeljo dobili oboje točke na račun Viče. Vse ostalo si bralci lahko sami ogledajo v tabeli, ki je naslednja:

Mladika	6	5	1	0	21:10	11
Korotan	6	3	0	3	12:13	6
Zabjaki	5	2	1	2	14:8	5
Vič	5	0	0	5	6:22	6

Nova ureditev prvenstva in še kaj

Dne 1. t. m. je predsedstvo nogometne federacije izdalo nove smernice za prvenstveno tekmovalstvo za sezono 1943-44, ki bo bistveno drugačno, kakor je bilo zadnja leta. To spremembo so naloge trenutne težave s potovanji in drugimi stroški prireditelj, zaradi česar se je predsedstvo odločilo, da se bo začelo za prvenstveno tekmovalstvo v tako imenovanih treh mešanih skupinah s po 12 moštvi, izbranih kolektor le močje iz krajevno najbližjih, tako da se bodo gostujoča moštva po možnosti še isti dan lahko vrnila domov. Iz teh treh skupin bosta po dve moštvi stopili v finalno tekmovalstvo, iz katerega bo izšel novi državni prvak. Nova določila so bila v zvezi s to spremembo izdana tudi glede delovanja v tekmovalstvu za italijanski pokal, medtem ko se bo prvenstveno tekmovalstvo v diviziji C nadaljevalo po dosedanjem sistemu. V zvezi s temi novimi ureditvami je predsedstvo obenem tudi prepovedalo vsak prestop igralcev iz klubov v klube vseh treh divizij.

Nazadnje so bila določena tudi moštva posameznih skupin, ki so sestavljene takole: prva skupina: Triestina, Gorizia, Venezia, Vicenza, Padova, Ambrosiana, Inter, Cremonese, Parma, Modena, Bologna, Udinese; druga skupina: Milano, Brescia, Pro Patria, Varese, Atalanta, Alessandria, Torino, Juventus, Genova, Liguria, Spezia, Novara; tretja skupina: Fiorentina, Livorno, Pisa, Siena, Ancona, Pescara, Roma, Lazio, Mater, Napoli, Salerno, Bari.

Kakor kaže gornji pregled so bila v tekmovalstvu pripuščena vsa moštva iz divizije A in B ter razen njih še Udinese in Novara, ki bi bili morali sicer letos igrati v nižjem razredu.

Italijanski boksarski prvak srednje teže Luigi Musina, ki je prav te dni izval novega evropskega prvaka teže teže Sveda Tandberga na dvoboju za ta naslov, je oni dan doživel zelo neprijetno presenečenje v Milanu, kjer je proti rojaku Rossiju, ki je po teži celo lažji, gladko izgubil prijateljski dvoboj po točkah v osemh krogih. Strukovnjaki menijo v zvezi s tem, da Musina manjka onega pravega športnega duha v najbolj odločilnih trenutkih, pa čeprav ima pred seboj še tako šibkega nasprotnika.

V nedeljskem prvenstvenem tekmovalstvu v ženski lahki atletiki v Milanu je bil zrušen državni rekord v teku na 800 m, ki ga je od leta 1940 branila atletinja Galimberti s časom 2:24. Nova prvakinja je Leonijeva iz Torina, ki je zabeležila nov najboljši čas 2:21,3.

Tekmovalstvo za pokrajinsko prvenstvo juniorjev

V nedeljo dopoldne na sportnem igrišču Hermesa v Šiški

1. Lahkoatletika zveza razpisuje za 11. julij Pokrajinsko prvenstvo juniorjev.

2. Tekmovalstvo bo na sportnem igrišču Hermesa v Sp. Šiški. Tekmovalci, ki se pozivajo, ne bodo odzvali, ne bodo pripuščeni k tekmovalstvu.

Razdelitev števil v poziv bo ob 9. uri.

3. Program tekmovalstva je sledeč: tek na 100, 300 in 1000 m; tek z zaprekami na 110 m; skok v višino in v daljavo; met krogle (5 kg), diska (1,5 kg), kopja kopja (600 gr).

4. Prijave sprejema Zveza do 9. julija do 18. ure na Bleiweisovi cesti 1a v Zveznem tajništvo.

5. Vsak atlet sme startati največ v dveh panogah.

6. Tekmovalstvo se lahko udeležijo atleti, ki so člani kluba, včlanjenega v lahkoatletski zvezi ter imajo splošno izkaznico.

7. Po pozivu bodo sprejeli zastopniki klubov tekmovalne številke za svoje atlete ter jih morajo vrniti Zvezi po končanem tekmovalstvu. Za vsako številko, ki bi se izgubila, se mora plačati 3 lire.

8. Za primere, ki niso predvideni v tem razpisu, veljajo pravila Lahkoatletске zveze.

9. Morebitne pritožbe zaradi tekmovalstva se morajo oddati vrhovnemu sodniku na licu mesta, to pa največ 15 minut po končanem tekmovalstvu, ob priložitvi takse 25 lir, ki se vrne, ako bi bilo pritožbi ugodeno.

10. Lahkoatletika zveza ne odgovarja za poškodbe, ki bi jih mogli dobiti tekmovalci ali ostali pred, med ali po tekmovalstvu.

Navodilo

K juniorjem se prištevajo športniki, rojeni po 31. XII. 1925. Kdor želi imeti na izkaznici označeno kategorijo »junior«, mora predložiti nekolikovalni krstni list.

s — SK Vič poziva vse člane, ki imajo veselje do lahke atletike, naj pridejo danes v sredo ob 17. na igrišče Hermesa na trening; vabijo se tudi novi člani.

Spodnje štajersko

Zaključek mladinskih tekem v Mariboru. V nedeljo popoldne so bile na železničarskem stadionu zaključene mladinske tekme z razdelitvijo diplom. Svečanosti se je udeležil tudi gauleiter dr. Uiberreither. Najprej je zaigrala fanfara, potem pa so prikoračili tekmovalci z zastavami. Nato so nastopila dekleta s plesom. Sledilo je še nekaj športnih točk, nakar je gauleiter pred tribuno izročil zmagovalcem diplome.

Skupno nabiranje gob. V Ptuj je imela učiteljica Krometka predavanje o gobah. V prihodnjih dneh se bo začelo skupno nabiranje tega gozdnega sadu.

Solski koncert v Zagorju. Oddelek Trboveljske godbene šole v Zagorju je imel pred kratkim dobro obiskan solski koncert. V primeri s prejšnjim letom je bil viden velik napredek.

Rojstvo desetega otroka. Zakoncema Jožetu in Mariji Stelci iz Remšnika se je narodil deseti otrok, in sicer sin. Devet izmed otrok je sinov.

45 let rudar. »Tagespost« poroča o 73 letnem rudarju Juriju Pislariču, doma iz Spodnjega Štajerskega, ki kljub svoji višji starosti še vedno opravlja svoj rudarski poklic. Moza stavlja za vzgled drugim delavcem pripominjajoč, da morajo v vojni biti vsi zvesti vojakovi dela.

Ljudsko gibanje v Mariboru. V drugi polovici junija je bilo na stanovskem uradu zabeleženih 90 rojstev, in sicer 47 dečkov in 43 deklet. Umrla je 38 ljudi, med njimi 23 moških in 15 žensk. Poročilo se je 43 parov.

Umetniška razstava. V Karbevevi trgovini z umetninami v Mariboru sta v soboto razstavila svoja dela slikar Franc Stipe iz Krškega in Ernest Stower iz Leškovega. Razstava bo odprta do 10. julija.

Poročili so se Franc Erlic in Marija Kacova iz Skorbe, Jožef Hertič iz Sv. Kunigunde in Marija Tementova iz St. Janža na Dravskem polju. V St. Jurju sta se poročila Ivan Markošek in Marija Spolnaka.

Ziva bakla. Jožef Veselak iz Celja si je na samovaru kahal večerjo. Nenadno se je vnela v bližini petrolejske posode. Veselak je hotel ogenj pogasiti, pri tem pa se je tako opeknel po nogah, rokah in glavi, da so ga morali z reševalnim avtom odnehati v bolnišnico.

Pod vlak je padel. 47 letnega delavca Viktorja Trajnkarija iz Maribora je pri delu podrl mimo vozeč vlak, tako da so ga morali s številnimi poškodbami na obrazu, rokah in nogah prepeljati v bolnišnico v Gradcu.

Nesreče. 7-letna Ivana Repulnikova iz Vičave je skočila s poda in si zlomila levo roko. Levo nogo si je poškodovala 11-letni Franc Pokič iz Radvanja, ki je padel s čišnje. 65-letnega posestnika Franca Visočnika iz Spodnjih Hoč je konj brcnil v levo nogo in mu jo zlomil. 39-letni delovodja Ervin Hartman iz Maribora se je zaletel v odprta vrata vagona in si prebil žilo na glavo. Na slamoreznicu se je hudo ranila 15-letna Hermina Dobrškova iz Soštanja. S senika je padel in si zlomil ključnico 61-letni Ignac Javornik, ki je bil uslužben pri zdravilišču v Dobrni. Ponorečence so pripeljali v mariborsko in celjsko bolnišnico.

Obsojen kolesarski tat. Pred sodnikom poedincem v Gradcu se je moral zagovarjati 43-letni Srečko Klemenčič iz celjske okolice, ki je decembra lani v Gornji Radgoni ukradel dva kolesa. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

Novi roman DK: JE IZŠEL!

Umrla nam je naša nepozabna mama, stara mama in tača

IDA BARL

vdova po železniškem uradniku

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne 8. t. m. ob 5. uri popoldne z žal — kapele sv. Kristofa — k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 6. julija 1943.

Globoko žaljujoči:
VERA poroč. MANDRINO, hčerka
in ostalo sorodstvo

Daleč od domače zemlje je umrla moja dobra, globoko ljubljena žena, prebлага zlata mamica, hčerka in sestra

MARA HRIBERNIK roj. LOŽAR

ZENA INŽENIRJA

Začasno počiva na pokopališču v Castel S. Giorgio di Spalato.

Pogreb v Ljubljani, kjer jo bomo položili v rodniško grobnico, bo objavljen.

Castel S. Giorgio di Spalato, Ljubljana, 2. julija 1943.

Neutolažljivo žaljujoči
mož ing. ENGELBERT HRIBERNIK
s hčerko MAJDO
in družini LOŽAR, KAVČIC

Mali oglasi

Hišni posli
dobijo službo

Služkinjo

za gospodarska dela in vrt sprejem. A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška 21. 11292-13

Fanta

za oskrbovanje enega koma sprejem. Hrana in plača dobri. Naslov v oči odd. Jutra. 11324-14

Postrežnico

za popoldanske ure sprejem. Reslija 3-11. 11319-13

Hišnik

se sprejme proti stanovanju i sobe in kuhinje. Ponudbe na oči odd. Jutra pod »Hišnik«. 11313-12

Prodaj

Diro na gume

in voz z zabojem na gumastih kolesih, dobro ohranjeno, ugodno prodaj »Metalas«, dvorišče »Pri levis, Cesta Arielle Rea 16. 11324-6

Ugodno prodaj

dobro ohranjeno: vodovodne školjke, kanalske sifone, litoželezne, razne kante in posode iz bele pločevine, ptuče kletke, medeninate in železne možnarje, razne likalnike, petrolejske svetilke, kuhinjske in lampne za ložanje. »Metalas«, nasproti Delavskega doma. 11326-6

OGLARIEVA ANICA

RISBE KRAJIN IN BESEDILLO JURY JUGOMIR

»Ko sem sledil srnjaka,« je pripovedoval lovec, »sem ugledal od daleč ogenj. Čudno se mi je zdelo in radoveden sem bil, kdo kuri tako globoko v gozdu. Ko sem se previdno bližal, sem zaslišal tudi nekakšno vriskanje in petje, ki je prihajalo iz kaj šibkega grla. Tedaj pa me je streslo, da mi je skoraj kri zledenela.«

Imminente al Cine UNION

V kratkem v kinu

LUX FILM PRESENTA IL BIRICHINO DI PAPA

OCETOVA LJUBLJENKA

direktor: MATARAZZO

CHIARETTA GELLI

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

OCETOVA LJUBLJENKA

Posest
Kupi se:
Hišo do 5 nadstropij in večje gozdno posestvo, čestitno večje zemljišče. Ponudbe Realiteta pisarna. Zavež Andrej, Tavcarjeva 10 (tel. 34 87 34-86, 11235 20)

Knjige
Okrog 600 knjig
slovenskega in nemškega lepovednega, le vsa skupaj. Naslov v oči odd. Jutra. 11320-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8

Prodaj
kompletne Cankarje, do bro ohranjeno, veranega v pol usnje. Naslov v oči odd. Jutra. 11328-8